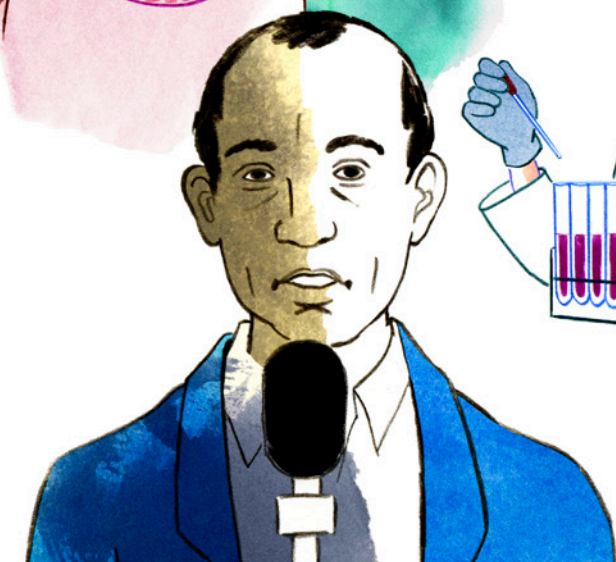

METODHÄFTE Demokrati- brott

Brottsofferjouren Sverige

BROTTSOFFER
JOUREN
☎ 116 006

Det här metodhäftet har tillkommit för att bidra som ett komplement till ”Handboken till stödpersoner och vittnesstöd” samt webbkursen ”Demokratibrott” som tagits fram av Brottsofferjouren Sverige.

Webbkursen hittar du på
kunskapsportalen.brottsofferjouren.se/sv

Du kan ladda ner metodhäftet på intranätet eller ta del av det via verktyglådan som hör till webbkursen om demokratibrott.

Metodhäfte – Demokratibrott

Författare: Cornelia Johansson,
projektsamordnare Orädd Demokrati fas 2,
Brottsofferjouren Sverige 2020
Baserad på webbkursen ”Demokratibrott”

Illustration: Catharina Nygård

Ikongrafik: Flaticon/Freepik

Tryck: Norra Skåne Offset

Utgiven av: Brottsofferjouren Sverige 2020

Innehåll

Inledning	5
Yttrandefrihet och demokratibrott	7
Vad är ett demokratibrott?	8
Så arbetar polisen	9
Utsatta grupper	11
Råd och rekommendationer i samtalet	16
Tips och länkar	27
Anteckningar	32

Inledning

Detta häfte ska guida och ge stöd till stödjare och andra personer som kommer i kontakt med personer som blivit utsatta för demokratibrott.

Demokratibrott är ofta komplicerade ärenden så det kan vara svårt att veta vad för råd en ska ge. Alla ärenden är dessutom olika. Detta metodhäfte går igenom generella rekommendationer och råd som kan vara användbara.

Brottsofferjouren grundar sig på FNs deklaration om mänskliga rättigheter, och vår yttrandefrihet är en av grundstenarna. Demokratibrott är ett tydligt hot mot vår yttrandefrihet. Dessutom så har alla brottsoffer – oavsett i vilken roll de blivit utsatta – rätt till hjälp.

Brottsofferjourens expertis finns inom stöd och rådgivning till brottsoffer. Vi hoppas att med detta metodhäfte nu också kunna fördjupa våra gemensamma kunskaper om demokratibrott.

Yttrandefrihet och demokratibrott

Sverige har en av världens äldsta grundlagar som rör yttrandefrihet; den tryckfrihetsförordning från 1766 som ligger till grund för de grundlagar vi använder idag. Vår yttrandefrihet är stark, och så vill vi att den ska förbli. I första paragrafen i yttrandefrihetsgrundlagen står det:

1 § ”Var och en är gentemot det allmänna tillförsäkrad rätt enligt denna grundlag att ... offentligen uttrycka tankar, åsikter och känslor”

Att få uttrycka sina tankar, åsikter, och känslor, är alla människors rättigheter. När vi talar om demokratibrott menar vi att vissa människor inte vågar eller kan utnyttja sin rätt på grund av påverkansförsök och hot.

Yttrandefrihetsgrundlagen är stark, men hot och trakasserier är brott, och brottsofferjouren står alltid på brottsoffrets sida! Vi eftersträvar ett samhälle där det finns möjlighet för alla olika grupper att delta i offentliga samtal, och där debattörer och opinionsbildare använder sitt språk och goda argument i debatter, utan att utsätta meningsmotståndare för brott eller skrämman dem till tystnad.

Vad är ett demokratibrott?

Demokratibrott är ett begrepp för att beskriva otillåten påverkan mot viktiga aktörer i en demokrati. Det kan till exempel vara hot, våld eller trakasserier.

Med viktiga aktörer räknar polisen journalister, konstnärer och förtroendevalda politiker. Men till brottsofferjouren så kan även andra utsatta opinionsbildare vända sig, till exempel kandiderande politiker, influencers och förtroendevalda i civilsamhället. Demokratibrott tystar och påverkar personer som deltar i det offentliga samtalet.

Att verkligen ogilla ett förslag, ett parti eller en person är tillåtet. Att uttrycka detta är också tillåtet. Men att ta steget till trakasserier, hot och våld är inte tillåtet. Demokratibrott har blivit en vedertagen term som också används av myndigheter, men demokratibrott kallas inte så i brottsbalken och har ännu inget straffskärpningsrekvisit (som hatbrott,) förutom när det kommer till brott mot förtroendevalda politiker. Hotas en förtroendevald politiker på grund av deras uppdrag så kan detta motiv leda till ett hårdare straff.

Demokratibrott kan resultera i att den som utsätts börjar censurera sig själv och undviker att uttrycka åsikter och tankar. Detta gör att demokratibrott skiljer sig från andra typer av brott då konsekvenserna blir större i samhället och vår yttrandefrihet hotas. När personer utsätts för hot, trakasserier, våld eller annan otillåten påverkan, där syftet är att tysta dessa människor eller få dem att ändra sin uppfattning, hotas yttrandefriheten.

Många utsatta mår dåligt, de är mycket rädda, arga och drabbas av ångest. Även kollegor och anhöriga kan må mycket dåligt när de ser någon bli utsatt, och kan själva börja censurera sig.

Så arbetar polisen

Polisen organiserar sitt arbete mot demokratibrott genom att ha särskilda demokrati- och hatbrottsgrupper som verkar i Stockholm, Göteborg (Region Väst) och Malmö (Region Syd). I de övriga fyra regionerna (Nord, Bergslagen, Mitt och Öst) finns särskilt utpekade poliser med specialkompetens i frågorna. Därför är det viktigt att nämna yrket och att det är ett eventuellt demokratibrott en blivit utsatt för i anmälan. Efter en polisanmälan gjorts så kan polisen ha ett personligt möte med den som har anmält brottet för att utreda eventuella stödåtgärder. Detta gör polisens enhet för brottsoffer- och personsäkerhet (BOPS). För polisen finns det en självklar koppling mellan hatbrott och demokratibrott och det är samma utredare som arbetar med både typer av brott.

Samverkan med polisen

Ta reda på vilken polis-region din jour tillhör. Alla poliser som arbetar med demokratibrott träffas regelbundet för utveckling av verksamheten så det är bra att bygga upp en kontakt med dessa för att kunna ställa frågor eller be om råd. En idé kan vara att juren årligen bjuder in utredare som arbetar med demokratibrott och BOPS för att lära sig mer om hur polisarbetet ser ut just i er region, få en uppdaterad lägesanalys, men också informera om jourens egen kompetens och erbjudande när det kommer till brottsofferstöd.

Utsatta grupper

När vi talar med en stödsökande som blivit utsatt för brott på grund av sitt arbete, är det viktigt att ha detta i åtanke under kontakten. Stödpersonen behöver förstå och benämna att den som utsatts gjort det i sin yrkesroll eller rollen som folkvald/förtroendevald och att syftet varit att tysta eller påverka agendan. En del utsatta beskriver att de kan fungera väl när de är i sin yrkesroll, då klarar de mycket yttre tryck, det är när hoten riktas mot hem och familj som många blir rädda och mår dåligt.

Journalister

Det är journalistens uppdrag att granska bland annat statsmakten, kommun och landstingsbeslut, kriminalitet, företag och extrema politiska rörelser. Detta måste de kunna göra fritt och oberoende! Det gäller även de journalister som presenterar sina åsikter, alltså ledarskribenter och krönikörer. Just ledarskribenter och krönikörer är de som är mest utsatta för trakasserier och hot. Ny-examinerade journalister är också mer utsatta än andra.

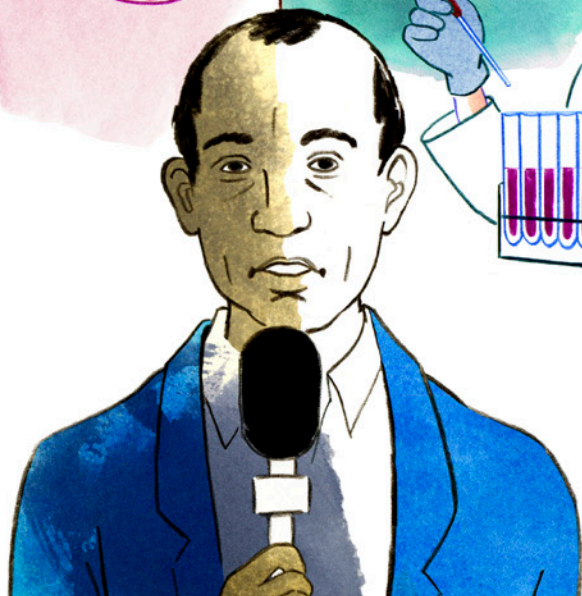
Journalisters arbetsförhållanden skiljer sig mycket. Frilansare och anställda har väldigt olika förutsättningar om de blir utsatta. Lokaltidningens journalister har sällan de säkerhetsresurser som många på de stora tidningarna har. Därför kan det hända att de vänder sig till den lokala brottsofferjouren om de utsätts för brott. Detsamma gäller frilansande journalister och tidningsfotografer. Men även de som arbetar på större tidningar kan behöva söka stöd om de känner att de eller deras anhöriga inte fått det stöd de behövt av arbetsgivaren.

Många journalister är anslutna till Journalistförbundet. Som brottsofferstödjare kan du uppmana dem att även kontakta sitt fackförbund för att se vilket stöd förbundet kan erbjuda i ärendet. Det kan även hända att journalisten inte berättat för sin arbetsgivare eller uppdragsgivare. Då kan det, om den utsatte själv vill, vara bra att göra det. Många tidningar och mediehus har en handlingsplan, även om de kanske har små resurser.

Konstnärer

Många konstnärer arbetar helt ensamma. De är vana vid att publiken tycker och känner saker inför konsten som de visar. Att konst kan väcka starka känslor är något som de flesta konstnärer är beredda på. Det betyder inte att hot, trakasserier, skadegörelse och våld är något som någon skall behöva acceptera. Yttrandefrihetsgrundlagen innebär ett tydligt skydd av konstnärers rätt att uttrycka sig. Som konstnär räknas bland annat bildkonstnär, skulptör, författare, scenkonstnär (till exempel dans), musiker och kompositörer.

Konstnärer kan vara organiserade i KRO (Konstnärernas Riksorganisation) Författarförbundet, Musikerförbundet, Dramatikerförbundet, Teaterförbundet. Det finns fler organisationer och en del av dem, som Författarförbundet och KRO, arbetar mycket aktivt mot hot och trakasserier. Fråga den utsatte vilket förbund som kan vara aktuellt och undersök tillsammans vilket stöd som går att få. En del konstnärer arbetar på uppdrag av en beställare. Det kan vara till exempel ett landsting, en teater eller ett företag. Om konstnären vill berätta vad som hänt för uppdragsgivaren kan denne kanske erbjuda någon form av stöd.

Politiker

I Sverige väljer vi våra politiker i öppna och allmänna val. Dessa politiker får förtroendet av medborgarna att styra på kommunnivå, regionnivå och nationell nivå. Att genom hot, trakasserier, våld, bestickning eller på annat brottsligt sätt försöka påverka eller tysta förtroendevalda politiker är mycket allvarligt.

Många kommuner och regioner har säkerhetsavdelningar eller en specifik tjänsteman med säkerhetsansvar. Det kan vara hjälpsamt för den stödsökande att få kontakt med den personen. Många partier har egna säkerhetsansvariga på olika nivåer i organisationen. Detta kan också vara en väg för den som blivit utsatt att få ett bra stöd. Ta reda på mer om hur det fungerar där du verkar, det är stor skillnad mellan kommuner kring hur mycket ansvar man tar över säkerheten för lokalpolitikerna. Politiker på riksdagsnivå kan få stöd genom riksdagen som också har egna säkerhetsrutiner och direkt kontakt med SÄPO.

Anhöriga

Det är vanligt att anhöriga påverkas när en närstående utsätts för hot, trakasserier och våld. Vid demokrati-brott utsätts ibland de anhöriga direkt i syfte att påverka och tysta den person som förövarna egentligen är ute efter. Därför är det viktigt att i stödsamtal och kontakt berätta att Brottsofferjouren kan erbjuda stöd även till anhöriga. Ibland behöver de stödet allra mest.

Andra utsatta grupper

Det finns andra grupper i samhället som också riskerar att utstå hot och hat och påverkansförsök. Civilsamhället är en av dessa. Här ingår förtroendevalda, aktivister,

representanter, och ideella som engagerar sig för något speciellt. Näthat och hot kan komma snabbt mot dessa personer när någon uttalar sig i ett ämne som kan uppfattas som kontroversiellt eller där det finns aggressiva motståndare. Forskare som bedriver forskning inom vissa ämnen kan också bli utsatta för drev. Hot och hat mot forskare ökar och att det finns en risk att detta resulterar i att man helt enkelt väljer att undvika att bedriva forskningen, vilket såklart resulterar i en förlust för hela samhället. Även representanter från myndigheter som måste ta svåra beslut, eller influencers som uttalar sig kring något kan bli utsatta. Idag är det svårt att skilja på influencers, aktivister och samhällsdebattörer. Det är speciellt genom sociala medier som vem som helst kan få genomslag och sprida sitt budskap – och det är framförallt genom sociala medier som vem som helst kan utsättas för hot och hat.

Det viktigaste att komma ihåg är polisens definition av demokratibrott bara innefattar de tre grupperna politiker, konstnärer, och journalister, men till brottsofferjouren ska alla brottsutsatta kunna vända sig. Yttrandefriheten gäller oss alla, oavsett yrkesroll.

Det typiska offret

Som tidigare nämnts så arbetar polisens utredare i hatbrott- och demokratibrottsgrupper. Det är för att utsatthet för demokratibrott ofta korrelerar med annan typ av utsatthet, till exempel den som drabbar hatbrottsutsatta. Även kvinnor drabbas av grövre sexuella hot. När vi talar om demokratibrott så är det därför viktigt att komma ihåg att påverkansförsök inte drabbar alla lika mycket, och att många påverkansförsök ofta kombineras med sexistiska eller rasistiska motiv.

Råd och rekommendationer i samtalet

Det är svårt att ge specifika råd som passar till alla ärenden som faller inom demokratibrott för eftersom ärendena kan skilja sig mycket. Men det finns vissa generella rekommendationer och saker man som brottsofferstödjare kan tänka på i kontakten med den brottsutsatta.

1. Lyssna

När en stödsökande har blivit utsatt i sin yrkesroll så är det viktigt att denna person får bli aktivt lyssnad på. Det finns ofta en attityd av att "sådant ska man tåla" som gör att personen inte har kunnat dela med sig av sin oro till kollegor. Ta tid att låta personen prata av sig och berätta vad den blivit utsatt för och hur hen mår. Självklart bör samtalsmetoden anpassas till varje ärende, men gör gärna webbkursen "Samtalsmetod – Aktivt lyssnande" för att lära dig mer om hur du kan tänka för att driva samtalet framåt. Har du ingen kursbiljett till denna webbkurs kan du kontakta din samordnare eller förbundskansliet för att få tillgång. Kursen finns även i form av ett tryckt metodhäfte.

2. Informera om att Brottsofferjouren har tystnadslöfte

I varje kontakt med en stödsökande är det viktigt att informera om att vi har tystnadslöfte och inte sprider någonting vidare. Detta kan bli extra viktigt om den stödsökande är en offentlig person och/eller bor på en liten ort, i dessa fall kan det finnas en större oro över att det ska "komma ut" att personen sökt hjälp hos Brottsofferjouren.

3. Informera om vårt stöd till vittnen och anhöriga

Som tidigare nämnts så är det vanligt att anhöriga utsätts i syfte om att komma åt någon annan, genom hot eller trakasserier. Informera sökande om att vi även ger stöd till anhöriga och vittnen som kan behöva det.

»Vad som gör demokratibrott speciella är att konsekvenserna av dessa brott påverkar vårt samhälle i större grad.«

4. Stötta personen

Det låter självklart, men vad som gör demokratibrott speciella är att konsekvenserna av dessa brott påverkar vårt samhälle i större grad än många andra typer av brott. Det är också därför det är mycket viktigt att stötta personen och tillsammans tänka på lösningar. Att en person slutar sitt uppdrag som förtroendevald eller att en journalist inte vågar skriva om saker som inträffar i samhället på grund av hot är farligt, men individens behov kommer alltid först. Det kan också vara svårt att ”bara sluta” eftersom det handlar om en människas levebröd.

5. Upplys om vikten av att polisanmäla

Även polisen anser att dessa typer av brott är speciellt förödande, det är därför polisen etablerat speciella grupper med specialistkompetens om demokratibrott sedan några år tillbaka. Informera stödsökande om detta. Tyvärr känner många sig tveksamma till att polisanmäla av olika skäl. Då är det viktigt att man upplyser om varför det finns ett värde i att göra en anmälan, samtidigt som man ger den stödsökande utrymme att själv fatta beslutet.

Fem skäl att anmäla

1. Om man inte anmäler känner polisen inte till att brottet begåtts och kan således inte agera. Vid polisanmälan är det viktigt att uppge att det rör sig om ett demokratibrott och att personen är verksam som journalist, konstnär eller förtroendevald politiker eller om personen kandiderar till att bli förtroendevald politiker. Då kan ärendet bli prioriterat av polisen.

2. Många brottsdrabbade känner att det långsiktigt hjälpt dem att de anmält, att det fanns ett värde i att ha gått till polisen och berättat vad man blivit utsatt för eftersom man då känner att man "gjort vad man kunnat" för att få upprättelse.

3. Alla polisanmälningar bidrar till statistiken och skapar en bild av hur många som utsätts för olika sorters brott.

4. Brottsoffren själva behöver inte ta ställning till huruvida de blivit utsatta för ett brott eller om det är allvarligt nog för att det ska anmälas – det kan man överlåta till polisen och själva rättsprocessen.

5. Gärningspersonen kan vara känd av polisen, kanske begår personen liknande brott även mot andra.

Om den stödsökande blir utsatt för upprepade brott – hot från en särskild person eller grupp till exempel – är det även viktigt att upplysa om att hen bör polisanmäla varje gång hen blir utsatt för brott.

6. Ett nedlagt ärende kan tas upp igen

Det blir lätt så att brottsdrabbade känner att det inte är någon mening med att polisanmäla eftersom de upplever att ärendet bara läggs ned. Här är det viktigt att informera om att även om utredningen läggs ned så innebär det inte att den är nedlagd föralltid. Om man polisanmäler varje hot och varje brott man blir utsatt för kan utredningen återupptas igen av polisen. Till exempel kan det vara så att det i ett initialt skede inte finns tillräckligt för polisen att gå på men när man sedan polisanmält nya brott så tillkommer bevisning som polisen kan gå vidare med.

7. Påminn om att tala med polisen om eventuella skyddsåtgärder

Om den stödsökande känner sig hotad eller rädd är det bra att upplysa om att det är polisen som är ansvarig för eventuella skyddsåtgärder och att hen ska vända sig till dem. Det krävs dock en polisanmälan för att enheten för brottsoffer- och personskydd ska kunna göra en utredning. Möjligt skydd en sökande kan få är till exempel larm.

8. Tipsa om att föra dagbok

Upplys om att det är bra för den stödsökande att skriva dagbok om hur hen mår eftersom detta kan vara användbart i en framtida rättsprocess. Det är lätt att tänka att man kommer att minnas allt men en rättegång kan ligga långt fram i tiden och det kan vara svårt att minnas detaljer som hur sömn eller allmäntillstånd påverkades. Det är bra att i grova drag ha skrivit ner hur man känt sig och hur man mått. Att skriva ner sina tankar och känslor är också ett sätt att hantera sin rädsla och stress.

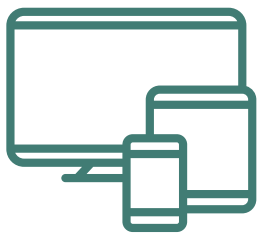
9. Uppllys om vikten av att dokumentera allt

Om den stödsökande blivit utsatt för hot via sms, e-post eller i sociala medier är det viktigt att personen ifråga sparar allt hen mottagit så att det kan ges till polisen. Många utsatta tycker att det är jobbigt att läsa de hotfulla meddelanden de får. Ett tips kan vara att be en kollega, arbetsgivarens säkerhetsavdelning eller någon annan pålitlig person gå igenom mejl, sociala medier och sms. På både mobilen och datorn kan man göra en så kallad skärmdump, "screenshot", vilket innebär att det som syns på skärmen fotograferas och sparas. Tipsa den stödsökande om detta, och påtala att hen inte ska radera någonting innan det blivit dokumenterat. Om personen fått hat eller hot via brev eller dylikt ska även dessa sparas och visas för polisen.

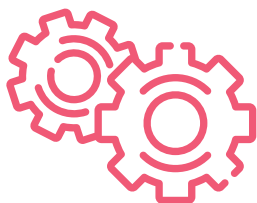
Så gör du en skärmdump, "screenshot"

- Använder du en PC så trycker du på tangenten **Prt Scr** (Print Screen) som sitter uppe till höger på tangentbordet.
- Använder du en Mac-dator så tar du en skärmbild genom att trycka och hålla ner följande tre tangenter samtidigt: **Skift, Kommando och 3**.
- Använder du en Android-telefon ska du hålla ned **strömknappen** och knappen som sänker **volymen** samtidigt i ett par sekunder.
- Använder du en iphone så tar du en skärmdump genom att samtidigt trycka in både **strömknappen** samt **hemknappen** och släpp dem sedan.

Tänk på att

På vissa hemsidor och i vissa appar raderas konversationer om man blockerar en annan person. Tipsa därför om att först **dokumentera** de hot man mottagit, genom att exempelvis göra en skärmdump, för att sedan blockera personen så den inte kan kontakta en igen.

Man kan tipsa om att personen kan se över sina **inställningar** på sociala medier; till exempel vem som kan se det man skriver, vem som kan kontakta en med mera.

På söksidor som www.hitta.se och www.eniro.se går det att få sina **telefonnummer borttagna** så att kontaktuppgifterna inte ligger ute på nätet. Man behöver oftast då även kontakta sin mobiloperatör så att de inte lämnar ut numret på nytt i framtiden.

Om du har frågor kring något av det ovanstående är du varmt välkommen att höra av dig till personalen på Brotts-
offerjourens nationella telefoncentral som kan ge råd.

10. Att få bort hat, hot och förtal från internet

Det är ofta väldigt svårt att få bort saker helt från nätet.

Du kan ändå tipsa om Datainspektionen hemsida om personuppgifter på nätet.

Det material som inte går att få bort från nätet kan du ändå ta bort från sökmotorerna (t ex. Google och Bing). Detta kan vara bra om en person utsatts för förtal. Då kommer informationen inte längre upp om man söker på personens namn. EU-domstolen bestämde 2014 att en utsatt person kan ha rätt att få sökresultat borttagna.

11. Hänvisa vidare vid behov

Om den stödsökande har en arbetsgivare, uppdragsgivare eller är med i facket kan det vara bra att vända sig även till dem för att få eventuellt stöd och hjälp.

12. Kontakta försäkringsbolag

Informera brottsoffret att de bör kontakta sitt försäkringsbolag och anmäla händelsen. Många försäkringar erbjuder professionell hjälp i form av kristerapi till en person som blivit utsatt för brott och mår dåligt.

Tips och länkar

Vill du lära dig mer om demokrati-
brott kan du fördjupa dig genom
materialet nedanför.

Använder du en tryckt guide så kan du bara söka på titeln i sökmotorn för att hitta dokumentet eller hemsidan. Använder du en pdf kan du föra musen över rubriken och klicka för att komma direkt till sidan/rapporten.

Generellt

- Handlingsplanen *Till det fria ordets försvar* (2017) från Kulturdepartementet, är regeringens handlingsplan mot hatbrott. På sidan 28 (32) beskrivs Brottsofferjourens uppdrag kring demokratibrott.
- Brottsförebyggande rådet driver hemsidan www.tystnainte.se på uppdrag från regeringen, som riktar sig till personer utsatta för demokratibrott och näthat. De har samlat råd och guider som kan vara mycket användbara för brottsutsatta och stödjare.

Om konstnärer

- KRO/KIF och Författarförbundet har tagit fram dokumentet *Hat Hot – Vem drabbas? Varför? Så skyddar du dig!* där du kan hitta mer information om just hot och hat mot konstnärer.
- Under rubriken *Motverka hot och hat – en vägledning* har Konstnärsnämnden skapat ett särskilt utrymme på sin webbplats för att vägleda konstnärer utsatta för hat och hot.

Om journalister

- Linnéuniversitetet har fått särskilda medel för att vara vägledande för hotade journalister. Bland annat har de skapat portalen www.demokratijouren.se. Där finns till exempel begreppsförklaringar, och en rådgivande funktion som journalister kan ta hjälp av.
- Rapporten *Hatets anatomi - en undersökning om hat och hot mot journalister i Sverige* (2018) togs fram av Totalförsvarets Forskningsinstitut på uppdrag av TidningsUtgivarna och undersöker näthatet mot journalister på olika forum online.

Om förtroendevalda politiker

- Säkerhetspolisen har tagit fram handboken *Personlig Säkerhet* (2018) om personlig säkerhet för förtroendevalda politiker. Det har kommit kritik från lokalpolitiker att en del lindrigt utsatta kan bli uppskrämda av handboken. Använd den därför klokt som stödperson. Boken innehåller även en del råd som kan vara användbara för andra personer som blir utsatta för stalkning, näthat, och hot.
- Sveriges kommuner och regioner (SKR), www.skr.se, har mycket information på sin hemsida om det kommunala och regionala arbetet mot hot mot förtroendevalda. Det finns bland annat ett flertal rapporter, filmer med typiska ärenden, och webinarium på ämnet.

Andra grupper

- Sveriges Ungdomsorganisationer (LSU), www.lsu.se, har gett ut rapporten *Vi sluter oss inåt – en kartläggning av hot och hat mot Sveriges ungdomsrörelse* (2020) som vittnar om hur deras medlemsorganisationer får motta hot och hat, framförallt från vuxna.
- www.nathatshjalpen.se är framtagen av organisationen Make Equal och riktar sig till alla personer som utsätts för näthat, inte specifikt demokratibrott. Här finns enkla förklaringar av en mängd olika olagliga beteende online och råd om hur en utsatt eller vittne kan agera.

Så kan du få bort hat, hot och förtal från internet

- Det är ofta väldigt svårt att få bort saker helt från nätet. Du kan ändå tipsa om Datainspektionens sida om personuppgifter på nätet, www.datainspektionen.se/vagledning/for-dig-som-privatperson/
- Det material som inte går att få bort från nätet kan du ändå ta bort från sökmotorerna. Detta kan vara bra om en person utsatts för förtal. Då kommer informationen inte längre upp om man söker på personens namn. EU-domstolen bestämde 2014 att en utsatt person kan ha rätt att få sökresultat borttagna.
- Begäran om detta görs direkt till Google:
https://www.google.com/webmasters/tools/legal-removal-request?complaint_type=rtbf&visit_id=636769366943774721-289957517&hl=en-GB&rd=1
- och till Bing:
<https://www.bing.com/webmaster/tools/eu-privacy-request>

Kontaktuppgifter till fackförbund

Journalistförbundet

Växel: 08-613 75 00, hemsida: www.sjf.se

Konstnärernas Riksorganisation, KRO

Växel: 08-545 420 80, hemsida: www.kro.se

Författarförbundet

Växel: 08-545 132 00, hemsida: www.forfattarforbundet.se

Musikerförbundet

Växel: 08-587 060 00, hemsida: www.musikerforbundet.se

Dramatikerförbundet

Växel: 08-21 33 10, hemsida: www.dramatiker.se

Teaterförbundet

Växel: 08-441 13 00, hemsida: www.teaterforbundet.se

Fördjupande böcker om demokratibrott och näthat

Hatad av Lilian Sjölund,

ISBN: 9789163934612

Tackla Hatet av Rebecka Bohlin,

ISBN: 9789174417173

Skrivbordskrigarna av Lisa Bjurwald,

ISBN: 9789127138681

Anteckningar

Här kan du själv skriva ner telefonnummer och hemsidor som kan vara användbara när du möter brottsoffren, vittnen, och anhöriga.

Polisens regionala utredare för hatbrott- och demokratibrott:

Polisens enhet för brottsoffer- och personskydd:

Säkerhetsansvarig inom kommunen:

Säkerhetsansvarig inom regionen:

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Brottsofferjouren Sverige

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Riksförbundet har drygt 70 medlemsföreningar; lokala brottsofferjourer, över hela landet.

Brottsofferjouren erbjuder:

- Medmänskligt samtalsstöd och tid att lyssna för den som är orolig och behöver någon att prata med.
- Hjälp vid myndighetskontakter och information om hur en polisanmälan går till, information om ersättning och skadestånd.
- Stöd vid eventuell rättegång och information om hur det går till i rättssalen.
- Brottsofferjouren erbjuder alltid stöd och hjälp till vittnen och anhöriga.

Brottet behöver inte vara polisanmält och alla som drabbas kan få vår hjälp. Antingen direkt från den lokala brottsofferjouren eller genom att ringa vår nationella Telefoncentral på 116 006. Genom språkvolontärer erbjuds stöd på mer än 20 språk.

För mer information och stöd

www.brottsofferjouren.se

Det här metodhäftet har tillkommit för att bidra som ett komplement till "Handboken till stödpersoner och vittnesstöd" samt webbkursen "Demokratibrott" som tagits fram av Brottsofferjouren Sverige. Metodhäftet ska ge stöd och vägledning i det direkta mötet med utsatta, samt ge kunskap om demokratibrott.

Brottsofferjourens expertis finns inom stöd och rådgivning till brottsoffer. Vi hoppas att med detta metodhäfte nu också kunna fördjupa våra gemensamma kunskaper om demokratibrott.

Författare

Cornelia Johansson

Projektsamordnare Orädd Demokrati

